عکس ها میراث دیجیتالی بشر

مقدمه مترجم

زمان‌هایی در تاریخ زمین وجود دارد که به نوعی بازتاب آینده است، هرگونه عکس می‌تواند به نوعی گوشه‌ای از زندگی انسان‌ها را روایت کند و به مستندسازی تاریخ این سیاره کمک کند. در این نوشته بر اهمیت عکس‌ها و روش‌های جمع‌آوری و نگهداری آن‌ها صحبت شده است. تاریخ عکاسی در ایران، فاصله‌ی زیادی با تاریخ عکاسی در اروپا ندارد و از همان زمانی که عکاسی در فرانسه ثبت جهانی شد به فاصله‌ای کوتاه این هنر به ایران وارد شد و بیشتر عکس‌های آن دوران هم موجود است.عکس‌های قدیمی از دهه‌ها پیش ما را به گذشته پیوند می‌زند و به ما فرصت دیدن صحنه هایی را می‌دهد که در طول زندگی خود هرگز با آن‌ها برخورد نداشته‌ایم. دلیل اینکه عکس‌های قدیمی بسیار برای ما جذاب هستند به خاطر این است که به واسطه آن‌ها می‌توانیم سفری بصری به گذشته‌های دور داشته باشیم.

عکس‌ها منابع ارزشمندی هستند که در حکم یک سند تاریخی میتوانند بازتاب دیگر جنبه های جوامع مانند اقتصاد، فرهنگ، آموزش، رفاه و... باشند. همان‌گونه که نوگرایی در قرن نوزدهم میلادی، ساختار جامعه فئودالی را از بین برد و جامعه صنعتی را ایجاد کرد؛ نوگرایی امروز نیز در حال محو کردن جامعه صنعتی است و تجددی دیگر در حال پدیدار شدن است. جامعه امروز با تغییراتی بی‌سابقه مواجه است و بشریت در میان دگرگونی‌هایی زندگی می‌کند که زندگی او را دستخوش تغییراتی اساسی نموده است. تنها با نگاهی به یک دهه پیش، به راحتی می‌توان سرعت گسترش فناوری اطلاعات را در تمامی ارکان جامعه مانند خانه، محل کار و محل آموزش مشاهده کرد. در مدتی کوتاه دیجیتال‌سازی خواه از طریق کامپیوتر، تلویزیون یا تلفن همراه جزء ضروری و معمول زندگی شده است.

عکس ها میراث بشر

«یک عکس ارزشی معادل هزاران کلمه دارد» و من فکر می‌کنم این حرفم درباره عکس‌ها و محتواهای تاریخی درست است. عکس‌ها می‌توانند حادثه‌ها و زمان‌های خیلی دور را بازسازی و احیا کنند. تاریخ محلی می‌تواند با عکس‌ها کامل‌تر شود و من از دیدن عکس‌هایی که از ۵۰ سال یا ۱۰۰ سال قبل وجود دارد و اینکه چه چیزی تغییر کرده و چه چیزی هنوز به همان شکل باقی‌مانده است لذت می‌برم.

کتابخانه‌ها همیشه نقش مهمی در جمع‌آوری و حفاظت از منابع تاریخی دارند اما این کار (جمع‌آوری و حفاظت)، پیچیده‌تر شده و به شکل‌های مختلف و همچنین منابع نگهداری مختلف درآمده است. به عبارت دیگر تکنولوژی دیجیتال‌سازی باعث شده که منابع تاریخی هم ارزان‌تر و هم راحت‌تر در دسترس عموم قرار بگیرند. بعضی از کتابخانه‌ها نگهداری منابع تاریخی را برای مراجعان خود آسان میکنند و به غنای مجموعه کتابخانه کمک میکنند.

عکس های قدیمی ممکن است فقط به صورت اسلاید در دسترس باشند. اسکنرهای اسلاید ارزان تر شده اند و این مسئله باعث می‌شود این اسکنرها ابزاری مناسب برای کتابخانه ها باشند. تعدادی از کتابخانه‌های عمومی و دانشگاهی اسکنری را عرضه می کنند که اسلایدها یا فیلم ها را به عنوان تصویر دیجیتال با وضوح بالا در دسترس افراد قرار می دهد.
کتابخانه ها و سایر مؤسسات میراث فرهنگی محلی، اسکنرهایی را ارائه می‌کنند که افراد می‌توانند عکس‌های خود را دیجیتالی کنند و بخشی از آن را برای ایجاد یک مخزن تاریخچه دیجیتال محلی استفاده کنند. کتابخانه تاریخی آرلینگتون هیت[1] برنامه‌هایی را به مراجعه‌کنندگان آموزش می‌دهد که چگونه بتوانند به بهترین و راحت‌ترین شکل ممکن عکس‌ها و منابع خود را دیجیتالی کنند. دیجیتالی کردن با استفاده از تکنولوژی‌های در دسترس که رایگان نیز هستند، آسان است.

مثال‌هایی از این تکنولوژی‌ها را برای شما ذکر می‌کنم:

(collective access http://collectiveaccess.org)
(Omeka http://omeka.org)
(Collectionspace http://collectionspace.org)

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

استفاده فلیکر از فرهنگی مؤسسات و هاکتابخانه برخی .است جامعه از قوی پشتیبانی و قوی مستندات دارای Omeka می‌کنند. در فلیکر می‌شود عکس‌ها را به نمایش گذاشت، آن‌ها را جستجو کرد، راجع به آن‌ها صحبت کرد و یادداشت هایی زیر آن‌ها نوشت. البته کتابخانه‌ها هنگام همکاری می توانند کارهای بیشتری با تاریخ دیجیتال انجام دهند تا در یافتن راه‌حل‌های استفاده مشترک از این خدمات مساعدت بیشتری با هم داشته باشند.

کتابخانه‌ها می‌توانند باهم همکاری بیشتری در راه دیجیتالی شدن داشته باشند مثل ادغام مجموعه‌های دیجیتالی شده با هم و یا با کتابخانه عمومی دیجیتالی آمریکا[۲] ، یعنی جایی که تلاش‌های کتابخانه، موزه‌ها، آرشیوها و دیگر مؤسسات فرهنگی در راه حفظ تاریخ، در آمریکا قرار دارد. این آرشیوها فقط عکس نیست بلکه متن، فایل صوتی و ویدیویی نیز است.در بسیاری از ایالت‌ها و مناطق، کتابخانه ها و سازمان های دیگر به هم پیوسته اند تا مراکز خدمات DPLA را تشکیل دهند و مجموعه های متنوعی را در منطقه خود داشته باشند.

هر مرکز وظیفه دیجیتالی کردن منابع با اهمیت محلی و ملی را دارد. نتیجه یک مجموعه دیجیتالی شگفت‌آور و متنوع از میراث فرهنگی ما است. اگر چه ابتکار کتابخانه‌های انفرادی در ساخت مجموعه‌های دیجیتال تاریخی جالب است، اما تصور کنید که اگر همه انجمن‌های کتابخانه ای ایالتی یا منطقه ای ما با هم همکاری داشته باشند تا چه اندازه بهتر و در دسترس تر می‌توانیم از میراث فرهنگی دیجیتالی خود استفاده کنیم.

نتیجه‌گیری

یکی از آرمان‌های کتابخانه‌ها از گذشته تا امروز پیوسته این بوده که بتوانند اطلاعات موردنظر کاربران را آنگونه که مدنظر آن‌ها است سامان‌دهی کنند و به سهولت در اختیار آنان بگذارند. تنوع محمل‌های اطلاعاتی، قالب‌های ارائه اطلاعات، گوناگونی درخواست‌های جویندگان، موانعی را بر سر راه یکپارچه‌سازی بازیابی اطلاعات قرار داده است که جز با استفاده از الگویی مناسب در مرحله ذخیره‌سازی اطلاعات، دست یافتن به آرمان خدمات مناسب امکان تحقق نداشته است.
حضور فناوری‌های نوین اطلاعاتی در سال های اخیر تحولی در حرکت‌های یکپارچه‌سازی اطلاعات پدید آورد که در گذشته بیشتر به رؤیا شباهت داشت. این فناوری ها بسیار سریع به عرصه ذخیره و بازیابی اطلاعات راه یافت و بخش قابل توجهی از آرمان‌های کتابخانه‌های دیجیتال را تحقق بخشید؛ اما طولی نکشید مطالبات کاربران نیز همپای رشد فناوری افزایش یافت و این پدیده را به خدمت هرگونه سامانه اطلاعاتی صرف‌نظر از قالب، محمل، نوع نگاشت، محمل نگهداری و جز آن درآورد که از بارزترین جلوه‌های آن کتابخانه دیجیتال است.
کتابخانه دیجیتال در جهت تحقق شعار «اطلاعات مناسب، در زمان مناسب، برای کاربر مناسب» تا هم اکنون نیز گام های بلندی برداشته است. در این کتابخانه‌ها محوریت با اطلاعات است و محمل‌ها و قالب‌ها محدودیتی در این محوریت پدید نمی‌آورند.

پانویس:

1. https://www.ahml.info .
2. http://dp.la

۳.مردیث فارکاس کتابدار ارشد دردانشکده آموزش عالی در پرتلند و مدرس رشته کتابداری و اطلاع رسانی در دانشگاه ایالت سن خوزه است.

منابع:

۱. گروه فرهنگ و هنر سیمرغ.(۲/۴/۱۳۹۸). عکس‌های کمیاب تاریخی که کمتر کسی آن‌ها را دیده است.۸/۴/۱۳۹۸.

https://seemorgh.com/culture/history-and-civilization/history-and-civilization-of-world

۲. خبرگزاری دانشجویان (ایسنا).(۱۸/۳/۱۳۹۰). عکس‌های قدیمی آباده جمع‌آوری می‌شوند.

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.

https://www.isna.ir/amp/fars-16308/

۳. Meredith Farkas ؛ our digital heritage

۴: باشگاه خبرنگاران جوان. (۱۸/۷/۱۳۹۵). خطر نابودی آرشیو عکس‌های قدیمی ایران+عکس.

مشخصات استناددهی به این مقاله

نویسنده(ها):	مسعود قانعی مقدم
عنوان مقاله:	عکس ها میراث دیجیتالی بشر
عنوان مجله:	کتابدار ۲.۰ –(عنوان لاتین: i-Kitابdار 2.0)
دوره مجله(Vol):	۶
شماره مجله(Issue):	۳
سال(Year):	۱۳۹۹
شناسه دیجیتال(DOI):	
لینک کوتاه:	http://lib2mag.ir/11723

lib2mag.ir

تمامی حقوق برای مجله کتابدار 2.0 محفوظ است. نقل مطالب مجله تنها با ذکر منبع و نام نویسنده مجاز است.